

ROLNIK

Rok. II

DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM. ORGAN T.R.P.

NR 16

KOMUNIKATY P.T.R.

URZĘDOWANIE SEKRETARJATU T. R. P. I BIURA POW. DO SPRAW FINANSOWO — ROLNYCH

Celem usprawnienia prac sekretarjatu Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, wprowadza się następujące dni urzędowania sekretarza.

1. W każdy poniedziałek wtorek i piątek urzędowanie i załatwianie spraw członkom w biurze sekretarjatu w WĄBRZEŹNIE od godz. 8-ej do godz. 15-ej.

2. W każdą środę urzędowanie i załatwianie spraw członkom w biurze Męskiej Szkoły Rolniczej w KOWALEWIE od godz. 10-tej do godz. 14-tej.

3. W każdy czwartek sekretarz będzie lustrował kolejno Kółka Rolnicze w powiecie, przyzem uprasza się pp. prezesów, sekretarzy i skarbników, by w dniu tym wszelkie książki Kółka były do przeglądu sekretarza powiatowego przygotowane.

4. W każdą sobotę załatwianie przez sekretarza spraw bieżących w biurze wobec czego sekretarjat dla interesantów.

5. W każdą niedzielę sekretarz wyjeżdża kolejno na zebranie miesięczne wszystkich Kółek Rolniczych.

Powyższe podaje się do wiadomości wszystkich członków Kółek Roln., gdyż spowodu nawału prac i dla dobra naszej organizacji powyższy tok urzędowania będzie ściśle przestrzegany.

KOMUNIKAT NR. 54

Niniejszem podaje się do wiadomości osadników z parcelacji rządo-

wej i anulacyjnej, iż Ministerstwo Skarbu Okólnikiem L. D. V. 54323/5)33 upoważniło Izbę Skarbową do rozkładania na raty opłaty stemplowej przypadającej od przewłaszczeń udzielanych osadnikom, na podstawie należycie umotywowanych wniosków.

Ponieważ Izba Skarbowa w Grudziądzu ma prawo nieodpowiednio umotywowane podania załatwić odmownie, we własnym interesie osadników należy je odpowiednio wypełniać prosząc o rozłożenie opłaty stemplowej na kilka równych rat płatnych w przeciągu niezbyt długiego okresu czasu.

Podania w tych sprawach dla członków PTR. wypełniają sekretarjaty TRP. po okazaniu legitymacji członkowskiej na rok 1934 r.

Podania o rozłożeniu na raty opłaty stemplowej należy składać za pośrednictwem Urzędów Skarbowych.

KOMUNIKAT NR. 55

W uzupełnieniu komunikatu, w sprawie zastępstwa pracodawców rolnych przez sekretarzy T. R. P. przed Inspektoratami Pracy, Pomorskie Towarzystwo Rolnicze donosi, że Sekretarjaty są upoważnione do pobierania opłat za zastępstwo przed inspektoratami i to 1 proc. od wartości sporu. Jednakże w żadnym wypadku od sprawy nie należy pobierać mniej niż 2 zł., ani więcej niż 20 zł.

Powyższe podaje się do wiadomości i zastosowania.

KOMUNIKAT NR. 56

Komunikujemy że Żeńska Szkoła Rolnicza Pomorskiej Izby Rolniczej w Kowalewie przyjmuje na trwający bez przerwy 11-to miesięczny kurs córek rolników. Uczennice mieszkają w szkole i placą za swe utrzymanie tylko 30 zł. miesięcznie. Niezamożnym udziela się pomimo i tak niskiej opłacie zniżek w opłacie szkolnej.

Po bliższe szczegóły proszę się zwrócić do sekretarjatu T. R. P. w Wąbrzeźnie.

KOMUNIKAT NR. 57

w sprawie zastępstwa pracodawców rolnych przez instruktorów TRP. przed Inspektorami Pracy.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze podaje do wiadomości pp. członkom, że Okręgowy Inspektor Pracy zezwolił na zastępstwo rolników — pracodawców przez Instruktorów Towarzystw Rolniczych Powiatowych przy rozpoznawaniu przez Inspektorów Pracy, na t. zw. terminach, zatargów z pracownikami rolnymi.

Zastępstwo ma się przyczynić do szybszego załatwiania spraw i być znacznym ułatwieniem dla pracodawców, którzy nie będą odrywani częstokroć w okresie najintensywniejszych prac od swych warsztatów.

Na terminach instruktorzy będą się legitymowali pełnomocnictwami prywatnymi, udzielonemi przez pracodawców. Pełnomocnictwa wspomniane nie podlegają opłacie stemplowej.

KOMUNIKAT NR. 58

EKSPOZYtura WYDZIAŁU OSADNICZEGO PTR. W GRUDZIĄDZU.

Wobec tego, że wielu osadników, członków PTR., codziennie przybywa do Grudziądza bądź do Państwowego Banku Rolnego, bądź do Izby Skarbowej, w celu interwencji, wzgl. osobistego załatwienia spraw i potrzebuje na miejscu porady fachowej, Pomorskie Towarzystwo Rolnicze utworzyło w Grudziądzu ekspozyturę Wydziału Osadniczego PTR., która by ułatwiała członkom Kółek Rolniczych załatwianie spraw na miejscu. Do ekspozytury mogą się również zgłaszać pisemnie Towarzystwa Rolnicze Powiatowe.

Ekspozytura urzęduje we wszystkich dni w tygodniu w lokalu Starostwa przy ul. Młyńskiej w Grudziądzu. Pomocy w załatwianych sprawach mogą uzyskać wyłącznie człon-

kowie za okazaniem legitymacji członkowskiej, ważnej na dany okres.

KOMUNIKAT NR. 59

OBRADY ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEJ SEKCJI OSADNICZEJ PTR.

W dniu 21 bm. odbyło się w Toruniu posiedzenie Wojewódzkiej Sekcji Osadniczej PTR., na którym załatwiono cały szereg spraw organizacyjnych, zatwierdzono wszystkie Zarządy Powiatowych Sekcji Osadniczych, ustalono memoriały w sprawach osadniczych do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz przedyskutowano postulaty osadnicze jakie wylaniają się na tle znanych już w zarysach zasad nowego ustawodawstwa oddłużeniowego.

Zapisz się na członka P. T. R.

Porady na czasie

W JAKI SPOSÓB ROLNIK MOŻE SIĘ BRONIĆ RZED EGZEKUCJĄ?

Spowodu tego że pp: komornicy sądowi i egzekutorzy wykorzystują swoje prawa wobec mam zamiar wyjaśnić w jaki sposób rolnik może się bronić przed nadużyciami i przed egzekucją.

Tendencja obecnej polityki państwowej jest ochrona warsztatów rolnych. Widowym tego przejawem jest całe ustawodawstwo finansowo-rolne, które przychodzi rolnictwu z pomocą, wprawdzie skarży się wielu że pomoc ta nie jest jeszcze dostateczną, w czym bezwątpienia jest dużo słuszności, ale z drugiej strony twierdzą, że rolnicy przez zupełną nieznaną im możliwość tych możliwości jakie daje ustawodawstwo sami narażają się na straty.

Szczególnie jaskrawo występuje ten objaw przy wszelkich sprawach egzekucyjnych. Rolnik na sam widok komornika czy egzekutora traci głowę, zamiast zwrócić się do sekretarjatu T. R. Pow. i wyszukać skuteczny środek obrony, który w wielu wypadkach, jak to się bardzo często zdarza można znaleźć

Celem zorientowania członków naszych zbierzemy pokrótce te wszystkie środki prawne, które przysługują rolnikowi w wypadku wszczęcia przeciw niemu kroków egzekucyjnych.

EGZEKUCJE SĄDOWA

prowadzi się albo z ruchomości

albo z nieruchomości. Jeżeli chodzi o egzekucję z ruchomości to skutecznym i szybko działającym sposobem uchronienia się przed licytacją jest wniesienie sprawy do urzędu rozjemczego, oczywiście sprawa taka musi podpadać pod kompetencję urzędu rozjemczego. Należy tu wszelkie zadłużenia prywatne powstałe przed 1 lipca 1932, należą tu sprawy rozterminowania zaległych i obniżenie 24 miesiące wstecz i 24 miesiące naprzód tenut dzierzawnych.

Zadłużenia powstałe z tytułu dostawy towarów podpadają pod kompetencję wtedy tylko jeżeli zadłużenie powstało przed 1 grudnia 1931 r. Zainteresowany rolnik w takim wypadku zgłasza się do Sekretarjatu T. R. Pow. gdzie opracowany mu będzie wniosek do urzędu rozjemczego, a urząd rozjemczy po myśli artykułu 28 L. b. ma prawo zabezpieczyć wniosek postanowieniem zawieszającym postępowanie egzekucyjne przeciw dłużnikowi. Nie można uzyskać zabezpieczenia w tych wypadkach, kiedy rolnik spodziewa się dopiero, że wierzyciel wdroży kroki egzekucyjne.

Zabezpieczenie generalne można uzyskać w wypadku starania się o tak zwane odroczenie wypłat. W tym wypadku zgodnie z art. 12. Rozp. Prezydenta z dn. 23. 8. 1932 r. o zapo-

bieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie, o ile okoliczności przytoczone w wniosku i odroczeniu wypłat dostatecznie uzasadniają jego słuszność sąd może wniosek zabezpieczyć aż do jego załatwienia postanowieniem zarządzającym wstrzymanie wyznaczonej już sprzedaży ruchomości.

O zabezpieczenie należy najpierw zwrócić się do Delegatury Finansowo-Rolnej przy Pow. Tow. Roln., która zaopiniowawszy wniosek przesyła go Panu Delegatowi Ministra Skarbu do Spraw Finans. - Rolnych a ten przesyła go właściwemu sądowi. Jest to zabezpieczenie generalne, żadnych licytacji nie wolno jednakże dokonywać nowe zajęcia.

Nie wolno komornikowi sądowemu zajmować plodów na pniu w wypadku gdy jest prowadzona egzekucja z ruchomości. W wypadkach gdy komornik dokona zajęcia ruchomości podlegających wyłączeniu, należy się zwrócić z odpowiednim wnioskiem do sądu, żądając zniesienia zajęcia.

Przechodzimy obecnie do egzekucji prowadzonej przez władze skarbowe. Mogą one prowadzić tylko egzekucje z ruchomości. Nie podlegają egzekucji plody rolne potrzebne: a) na zasiewy, b) na wyżywienie ludzi i ordynarja, c) na wyżywienie inwentarza.

Mogą być zajmowane plody rolne przeznaczone na sprzedaż.

Jeśli chodzi o inwentarz żywy, to nie podlega on egzekucji wtedy, gdy jest potrzebny do normalnego prowadzenia gospodarstwa rolnego, a więc inwentarz pociągowy i produkcyjny. Natomiast nierogaczyna i owce można zajmować bez ograniczeń z wyjątkiem sztuk przeznaczonych do dalszego produkowania przychówku, również niepodlegają zajęciu buhaje i knury służące do reproduktu.

Inwentarz martwy uważa się za przynależność gruntu w myśl okólnika Izby Skarbowej w granicach nadzwyczaj szczupłych. Musi on być faktycznie potrzebny do prowadzenia gospodarstwa rolnego. Podano pewną kolejność zajęcia, którą należy zachować. Kolejność ta jest następująca: a) ziemiopłody, b) inwentarz żywy, c) inwentarz martwy.

W wypadku kiedy rolnikowi zajęto plody czy inwentarz, który jego zdaniem jest mu niezbędny do prowadzenia gospodarstwa — który ogólniej mówiąc jego zdaniem podpadać będzie pod zastosowanie okólnika winien udać się do Powiatowego Komitetu do Spraw Finans. - Rolnych

i poprosić o przesłanie mu rzeczoznawcy, który na miejscu zbada warunki.

Rzeczoznawca zapoznawszy się gruntownie z okólnikiem i ze stanem gospodarczym danego rolnika będzie mógł wydać bezstronne orzeczenie.

Jest jeszcze jeden sposób na uniknięcie egzekucji interwencji za pośrednictwem Powiatowego względnie Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Finansowo-Rolnych. Tego rodzaju interwencja, jak wykazała praktyka w wielu wypadkach wstrzymuje egzekucje.

Tak wyglądałyby te wszystkie środki ochrony przed egzekucją jakie przysługują rolnikom a przede wszystkim rolnikom zrzeszonym w Kółkach rolniczych P. T. R.

TANIE RADJO NA WSI. ZNIŻKA MIESIĘCZNYCH OPŁAT.

W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów, wprowadzające dla drobnych rolników obniżenie miesięcznego abonamentu radiowego z trzech złotych do jednego złotego.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1 października r.b.

Równocześnie Państwowe Zakłady Telekomunikacyjne wypuszczają nowy typ taniego aparatu ludowego p. n. „Echo“.

Obniżone mają być również jednorazowe opłaty za zaświadczenia uprawniające do korzystania z aparatu radiowego.

Omawiane rozporządzenie ściśle ustala, jakie kategorie rolników mają prawo korzystania z ulgowego abonamentu. Urzędy gminne będą wydawały poszczególnym reflektantom odnośne zaświadczenia, tak, by z obniżonego abonamentu istotnie korzystali — w myśl intencji rządu — drobni rolnicy, dla których trzyzłotowa opłata miesięczna była zbyt wysoka.

Rozporządzenie to, stanowiące w zasadzie dalszy krok w kierunku dostosowania wszelkich opłat do zdolności płatniczej wsi, — ma jeszcze na celu upowszechnienie radja jako niezbędnego dla kulturalnego rolnika sprzętu.

—o—

SZKOŁA ROLNICZA P. T. R. W CHELMŹY. KOŁO DOŚWIADCZALNE KIJEWO.

Komunikat jesienny z r. 1934.

Komunikat niniejszy omawia wyniki doświadczeń przeprowadzonych przez Koło Doświadczalne Kijewo w latach 1930—34 w miejscowościach: Kijewo Król., Kielc, Wątorowo, Uśc, Trzebczyk, Trzebcz Szl., Trzebskiepole i Bagart — pow. chełmińskiego i Brąchnówko, pow. toruńskiego oraz doświadczeń przeprowadzanych przez Szkołę Rolniczą w Toruniu, później w Kałdusie w gospodarstwach powiatów toruńskiego i chełmińskiego w latach od 1926 do 1930.

Doświadczenia były zakładane u mniejszych i większych rolników na glebach piaszczysto-glaniastych, gliniasto-piaszczystych i piaszczystych.

Szczupłość tego komunikatu nie pozwala na przytoczenie danych z doświadczeń, dlatego też ograniczę się tylko do streszczeń tych wyników, które mają znaczenie dla rolnika w pracach jesiennych.

Świadectwa zdrowia.

Zgodnie z §. 10. rozp. Min. Op. Sp. z dnia 22. I: 34 r. o dozorcze nad wyrobem i obiegiem mąki (Dz. U. R. P. Nr 15/34) oraz §. 22. rozp. Min. Op. Sp. z dnia 9. 12. 32 r. o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami (Dz. U. R. P. Nr. 19/35 i §. 13. rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 30. VI. 32 r. o dozorcze nad mięsem i jego przetworami mięsnymi (Dz. U. R. P. Nr. 64) każdy z pracowników (pracownic) zatrudniony w piekarniach i składach sprzedaży pieczywa warsztatów i składach rzeźniczych, mleczarniach i miejscach sprzedaży mleka i jego przetworów winien posiadać świadectwo zdrowia stwierdzające, że nie jest dotknięty chorobą zakaźną lub gruźlicą w postaci niebezpiecznej dla otoczenia, chorobą skórną zaraźliwą lub wzbudzającą wstręt.

Podając powyższe do wiadomości zarządzam równocześnie, aby wszyscy zainteresowani w podobne zaświadczenia się zaopatrzyli.

W razie stwierdzenia przy dokonywaniu kontroli nieposiadania przez odnośnych pra-

cowników świadectw zdrowia pociągnę do odpowiedzialności karno — administracyjnej tak pracodawcę jak i pracobiorcę.

ZAPRAWIANIE ZBÓŻ OZIMYCH.

Wykonano trzy doświadczenia z zaprawianiem nasion ziarnikiem. Żyto pod wpływem ziarnika wybitnie podniosło plon, a mianowicie o 5 q ziarna i 5,7 q słomy z ha. Pszenica ziarnikowana w porównaniu z zaprawą sinym kamieniem dała zwykłą 2 q ziarna i 1,1 q słomy.

Są to jednoroczne wprawdzie wyniki, jednak można się na nich oprzeć.

Zaprawiano ziarnikiem na sucho, używając go 50 gr. na 50 kg ziarna, koszt tej zaprawy wynosi na 50 kg ziarna około 60 groszy.

ŻYTO OZIME.

W roku 1928—29 na madzie nadwiślańskiej dało najlepsze wyniki żyto Wierzbieńskie i Zeelandzkie i Puławskie wczesne; w Kamionce, skiego na glinie piaszczystej żyta: Petkus, Zeelandzkie i Puławskie wczesne; w Kamionce, pow. toruński na szczyrk Petkus i w r. 1933-34 w Brąchnówku pow. toruńskiego na glebie gliniasto-piaszczystej: Zeelandzkie, Golskie, Petkus, Włoszanowskie.

W warunkach wymienionych wysunęły się na czoło: Petkus, Zeelandzkie, Golskie i Włoszanowskie.

CZAS I GĘSTOŚĆ SIEWU PSZENIC.

W ciągu 4-ch ostatnich lat były przeprowadzane doświadczenia na gęstość i czas siewu pszenic. Średnie wyniki za te lata dają wskazówki, by Graniatki siać do 20 września rzadko i to do 15 września nie więcej jak 40 f. na mórg, później około 50 f., a dopiero przy końcu września należy siać 75 do 90 f. natomiast Koronę i podobne jej szwedzkie pszenice należy gęściej wysiewać: do 15 września około 60 f. później stosunkowo więcej, a przy końcu września i w październiku można dochodzić do 90—100 f. na mórg magdeburgski.

Te wskazania dotyczą majątków o wysokiej kulturze przy dobrej uprawie i nawożeniu. W warunkach mniej przyjaznych należy stosować siew stosunkowo gęściejszy.

Wogóle jednak pszenicę siać należy wcześniej — siew winien być zakończony do 20 września, późniejsze gęściejsze wysiewy nie nadgonią opóźnienia, a różnice w plonie dochodzą do 4 ctr. na mórg.

Co się zaś tyczy rozstawienia rzędów w siewniku, to według dotychczasowych prób, winno być ono na 16—22 cm. z warunkiem, że wiosną zastosuje się potrzebne prace pielęgnacyjne.

Głębokość przykrycia nie powinna przekraczać 4 cent.

JĘCZMIONY OZIME.

W r. 1933-34 z pośród 5 jęczmion ozimych wysunął się na czoło Nordland P. S. G. następnie Friedriehwercki Berga i Mamut, Łagiewnicki i Jeleński. W stanowisko po grochu idącym po burakach cukrowych na glebie piaszczysto-gliniastej plony wahały się około 40 q ziarna z ha.

PSZENICE OZIME.

Z pszenicami ozimymi do r. 1930 wykonano 8 dośw., z tego 5 w gospodarstwach mniejszych — pierwsze miejsce osiągnęły: Graniatka Dańkowska i Dańkowska Selekcyjna oraz 3 w większym majątku z pośród 32 pszenic na pierwsze miejsca wysunęły się: Słoneczna, Korona, Hildenbranda B, Herta, Graniatka Dańkowska.

W Kijewskim Kole Doświadczalnym przeprowadzono ogółem 11 doświadczeń z odmianami pszenic ozimych. W gospodarstwach mniejszych (4 dośw. i demonstracje) wszędzie osiągnęła pierwsze miejsca Graniatka Zach. lub Graniatka Dańkowska, dalej idą Słoneczna i Stiegrera 22.

W gospodarstwach większych (7 dośw. ścisłych) za 4 lata plony ziarna dały średnio z ha: Słoneczna — 38,5 q, Graniatka Zach. 37,3 q, Korona 34,8 q, Graniatka Dańkowska 33,9 q, Epka — 29,6 q, B. Hildenbranda — (2 dośw.) — 30,5 q, Standart Weibulla (4 dośw.) — 35,8 q. Pozostałych odmian, biorących udział w dośw. nie wymieniam, jako słabszych i mniej używanych przez rolników.

Z danych powyższych widać, że dla gospodarstw rejonu omawianego o słabej kulturze nadają się pszenice: na stanowiska mocniejsze — Graniatka Zachodnia i Słoneczna, na stanowiska słabsze — Graniatka Dańkowska i Selekcyjna; zaś dla gospodarstw w dobrej kulturze — Słoneczna, Korona, Herta, Standart, Weibulla i Graniatka Zachodnia na mocniejsze stanowiska, na słabsze obie Graniatki.

Graniatki są zimotrwałe, pewne w plonie, jednak wylegają w gospodarstwach większych, zresztą wylegają także Herta, Słoneczna, B. Hildebranda, a nawet i Korona.

NOTOWANIA CEN NA BYDŁO W POZNANIU

dnia 24 IX. 34 r.

Woły:

pełnomięsiste wytuczone nieoprzępane	68—72
Mięsiste tłuczone młodsze do lat 3	60—64
Mięsiste tłuczone starsze	50—54
Miernie odżywione	40—44

Buhaje:

Wytuczone pełnomięsiste	60—64
tłuczone mięsiste	52—65
nietuczone, dobrze odżywione starsze	42—46
miernie odżywione	38—40

Krowy:

Wytuczone pełnomięsiste	64—70
tłuczone mięsiste	50—56
nietucz. dobrze odżywione	34—38
miernie odżywione	20—26

Jalowice:

Wytuczone pełnomięsiste	68—72
tłuczone mięsiste	60—64
nietuczone, dobrze odży	50—54
miernie odżywione	40—44

ŚWINIE:

a) pełnomięsiste od 120—150 kg. żywej wagi	66—68
b) pełnomięsiste od 100—120 kg. żywej wagi	60—64

Gięlda Bydgoska

GIĘLDA ZBOŻOWO-TOWAROWA

z dnia 24-go września 1934 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Bydgoszcz ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.

Żyto	17,75—17,50
Pszenica	17,50—18,25
Jęczmień browarowy	20,50—21,25
Jęczmień jednolity	18,75—19,25
Jęczmień zbiorowy	18,00—18,50
Owies	17,75—18,25
Mąka żytnia 65 proc.	23,50—24,50
Mąka pszenna 65 proc.	27,00—28,00
Otręby żytnie	12,00—12,50
Otręby pszenne	11,25—11,75
Otręby pszenne grube	11,50—12,00
Otręby jęczmienne	14,00—14,50
Rzepak zimowy bez worka	42,00—43,00
Rzepak zimowy bez worka	40,00—41,00
Mak niebieski	44,00—47,00
Gorczyca	52,00—55,00
Siemię lniane	42,00—45,00
Groch Wiktorja	43,00—47,00
Groch Folgera	30,00—34,00
Ziemiaki jadalne	3,90—4,15
Makuch lniany	19,00—20,00
Makuch rzepakowy	15,00—15,50
Makuch słonecznikowy	19,50—20,50
Słoma żytnia luzem	3,50—4,00
Siano nadnoteckie luzem	9,00—9,50
Srut soja	21,75—22,25

H-U-M-O-R

ZALETA.

— O ciasnych kamazach można mówić co się chce — mają one jednak jedną zaletę: zapomina się przy nich o wszystkich innych kłopotach.

—o—

ANGINA U POŁYKACZA SZPAD

Lekarz: Co z nim robić? Nie mogę mu zajrzeć do przelyku: za każdym razem połyka łyżeczkę!

—o—

NIE MOŻE

A. — Doktor zabronił panu palić cygara?
B. — Ale, nie odważyłby się. Jego teściowa ma trafikę tytoniową i u niej kupuje cygara.

—o—

LITERACKA RODZINA

— Dupont'owie piszą pilnie, ale wszyscy z ujemnym wynikiem... Syn pisze sonety, których nikt nie chce drukować, córka — sztuki sceniczne, których nikt nie chce wystawiać, matka, — powieści, których nikt nie czyta.
— A ojciec?
— Ojciec wypisuje czeki, których nikt nie chce honorować.